

**Коммерциялық емес акционерлік қоғам
«М.ӨТЕМІСОВ атындағы БАТЫС ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ»**

М.Өтемісов атындағы БҚУ
академиялық кеңесінің
2023 жылы 23 қазандағы
№ 2 хаттама шешімімен бекітілді
Кайсағалиева Г.С.Кайсағалиева

**М.ӨТЕМІСОВ атындағы БҚУ
ЖАПШАЙ АШЫҚ ОНЛАЙН КУРСТАР ӘЗІРЛЕУ БОЙЫНША
ЕРЕЖЕ**

Орал қ., 2023 ж.

Мазмұны

Кіріспе

1. Сілтемелер
2. Терминдер мен анықтамалар
3. ЖАОК әзірлеу үдерісі
 - 1 кезең. ЖАОҚ жоспарлау
 - 2 кезең. Дизайн (курс құрылымы, апта құрылымы, сабақ құрылымы)
 - 3 кезең. ЖАОК компоненттерін әзірлеу (онлайн курс авторларына арналған ұсыныстар, оқу материалын әзірлеу, бағалау құралдарын әзірлеу)
 - 4 кезең. ЖАОҚ тексеру және жүктеу
4. ЖАОК - қа қойылатын техникалық талаптар
5. Онлайн оқыту платформалары
 - Қосымша 1. Техникалық талаптарға сәйкестік критерийлері
 - Қосымша 2. ЖАОК мазмұнына қойылатын талаптарға сәйкестік критерийлері
 - Қосымша 3. Сараптамалық қорытынды

Кіріспе

2021 жылғы 20 қыркүйектегі университеттің академиялық кеңесінің №1 хаттамасымен бекітілген «БҚУ ЖАОК әзірлеу жөніндегі ережеге» ҚР ҒЖБМ мен «BMG UpSkill» ЖШС 2023 жылғы «ЖАОК әзірлеу талаптары мен критерийлері» нормативтік құжатына сәйкес толықтырулар мен өзгерістер енгізілді.

БҚУ ЖАОК платформасында осы ереже білім беру курстарының контентін құруға арналған нұсқаулық негізінде жаппай ашық онлайн курстарды (бұдан әрі - ЖАОК) әзірлеушілер үшін дайындалған.

Осы ереженің мақсаты БҚУ-дың жеке платформасы үшін ЖАОК әзірлеу кезінде ескерілуі тиіс негізгі қағидаттарды, стандарттарды және функционалдық мүмкіндіктерді айқындау, сондай-ақ студенттер үшін сапалы оқу тәжірибесін қамтамасыз ету болып табылады.

1. Сілтемелер

1. «Білім туралы» ҚР Заңы 2007 жылғы 25 шілдедегі 5-баптың 25) тармақшасы
2. ҚР Білім және ғылым министрінің 20.04.2011 ж. №152 бұйрығымен бекітілген «Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу үдерісін ұйымдастыру қағидалары», 2018 жылғы 12 қазандағы № 563 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді;
3. «Қашықтықтан білім беру технологиялары бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 137 бұйрығына өзгеріс енгізілді-Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 06 қазандағы № 97 бұйрығы «Қашықтықтан оқыту бойынша және білім беру бойынша онлайн-оқыту нысанында оқу процесін ұйымдастыру қағидалары жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларына»;
4. ҚР ҒЖБМ және «BMG UpSkill "ЖШС 2023 ж." ЖАОК әзірлеу талаптары мен критерийлері»;
5. «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы.

2. Терминдер мен анықтамалар

1. Аудиоконференция-телефон байланысы арқылы жүзеге асырылатын конференция, әңгімеге екіден астам адамның қатысуын қамтамасыз ететін қосымша құрылғымен жабдықталған;
2. Асинхронды оқыту форматы- білім беру процесіне қатысушылардың, оның ішінде белгілі бір орын мен уақытқа байланысты емес ақпараттық жүйелер мен басқа да байланыс құралдары арқылы өзара іс-қимылын көздейтін қашықтықтан оқыту немесе онлайн оқыту;
3. Бейнеконференция - бейнеаппаратураны пайдалана отырып, бір-бірінен алыстатылған қатысушылардың конференциясы;
4. Қашықтықтан оқыту- оқытушы мен білім алушылардың қашықтықтан, оның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологиялар мен телекоммуникациялық құралдарды қолдана отырып өзара іс-қимылы кезінде жүзеге асырылатын оқыту;
5. Интерфейс-бұл пайдаланушыға компьютердің, мобильді құрылғының немесе техниканың басқа түрлерінің операциялық жүйесімен өзара әрекеттесуге мүмкіндік беретін құралдар жиынтығы;
6. Контент: Ақпараттық толықтыру-мәтіндер, графика, мультимедиа және өзге де ақпараттық маңызды толықтыру;

7. Құзыреттілік - белгілі бір жағдайларда табысты кәсіптік немесе өзге де қызметті жүргізу үшін қабілеттерін (білімін, іскерлігін және дағдыларын) көрсетуге дайындығы (уәждемесі және жеке қасиеттері) ;
8. LMS - (электрондық басқару жүйесі) электрондық басқару жүйесі;
9. Жаппай ашық онлайн курсы (бұдан әрі-ЖАОК) электрондық оқыту технологияларын қолданумен және Интернет арқылы ашық қол жеткізумен жаппай интерактивті қатысу;
10. Мультимедиа: бағдарламалық және аппараттық құралдар кешені пайдаланушы әртүрлі деректермен (графика, мәтін, дыбыс, бейне)диалог режимінде жұмыс істейді;
11. БББ-білім беру бағдарламасы;
12. Білім беру порталы-білім беру процесіне қатысушыларға ақпараттық-Телекоммуникациялық желінің көмегімен білім беру сипатындағы ақпараттық ресурстар мен қызметтерге қол жеткізуге арналған ақпараттық жүйе;
13. Онлайн курс- нақты уақыт режимінде, оның ішінде бұрын жазылған бейне дәрістерді қолдана отырып, Интернет арқылы білім, дағдылар мен құзыреттіліктерді алуға мүмкіндік беретін оқу бағдарламасы;
14. Онлайн оқыту-білім алушы кеңістіктік және уақыттық қашықтыққа қарамастан педагог пен білім алушы арасындағы өзара іс-қимыл үшін ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және интернет арқылы жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім алатын кадрларды даярлаудың нақты бағыттары бойынша оқыту нысаны;
15. Промо бейне- курстың презентациялық ролигі;
16. Оқыту нәтижелері - білім мен іскерліктің бағалаумен расталған көлемі, білім алушылардың білім беру бағдарламасын меңгеру бойынша алған, көрсететін дағдылары және қалыптасқан құндылықтар мен қатынастар;
17. Силлабус - оқытылатын пәннің негізгі сипаттамаларын қамтитын құжат оқытушы мен студент арасындағы қарым-қатынас құралы болып табылады және оқу пәнінің қысқаша аннотациясын, оны оқыту мақсатын, тақырыптардың өту кестесін, сәтті оқу шарттарын және т. б. қамтиды.
18. Скрипт – әрекеттер тізбегі жазылған командалар жиынтығы;
- 19.Қалыптасқан құзыреттер - білім, дағдылар, жеке, мотивациялық ерекшеліктер жиынтығы;
20. Сандық білім беру ресурстары (СББР) – бұл оқытылатын пәндер бойынша дидактикалық материалдаринтерактивті түрде оқытуды қамтамасыз ететін пәндер бойынша: фотосуреттер, бейнефрагменттер, статистикалық және динамикалық модельдер, виртуалды шындық және интерактивті модельдеу объектілері, дыбыс жазбалары және өзге де цифрлық оқу материалдары;
21. Чат - пайдаланушыға мүмкіндік беретін қашықтықтан оқытудың элементі Интернет желісі бойынша нақты уақыт режимінде оның көру саласына жататын оқу процесіне қатысушылармен қарым-қатынас жасау;

3. ЖАОК әзірлеу процесі

Ережеге білім беру мазмұнының сапасы мен тиімділігін қамтамасыз ететін онлайн курсты әзірлеу кезеңдері - ЖАОК форматында онлайн курстардың құрылымы мен ресімделуі бойынша практикалық ұсынымдар енгізілген.

1 кезең. ЖАОК жоспарлау

Бұл кезеңде ЖАОК әзірлеу жоспары құрылады, курс авторлары, ЖАОК құру үшін элементтер мен ресурстар және басқа оқу материалдары анықталады.

2 кезең. Дизайн

Анықтау:

- Онлайн курстың құрылымы. Оқу нәтижелері, бағалау және оқыту арасындағы үйлесімділікті қамтамасыз ету үшін кері дизайн әдісін қолдану ұсынылады;

- Оқу нәтижесі. Бөлімді немесе барлық оқытуды аяқтаған кезде білім алушылар меңгеруі керек құзыреттер мен дағдыларды сипаттайды;

- Оқу нәтижелерін бағалау. Қалыптастырушы (практикалық) тапсырмаларды, жиынтық бағалауға арналған тапсырмаларды және оқытушыдан кері байланысты қосу, бұл білім алушыларға қорытынды бағалауға дайындалуға және материалды игеру сапасын арттыруға көмектеседі. Оқу мақсаттарын меңгеруді өлшейтін және растайтын әр аптада (модульде) жиынтық бағалау үшін тапсырмаларды жоспарлау ұсынылады;

- Онлайн курс қандай аудиторияға арналған. Пререквизиттер, яғни курсты сәтті аяқтау үшін мақсатты аудиторияда қандай білім мен тәжірибе болуы керек және оқу нәтижелері;

- Онлайн курстың өзектілігі;

- ЖАОК курстың тақырыптары бойынша көп компонентті мультимедиялық ортаны (бейне дәрістер, аудиолекциялар, презентациялар, графикалық ақпарат) қамтуы тиіс.

Курстың құрылымы

Әр курс 6-дан 15 аптаға дейін созылады, олар курстың модульдері болып табылады. Оқуға арналған дәріс курсы. Әрбір модульде негізгі құзыреттерге қол жеткізуге бағытталған оқытудың кемінде 2 нәтижесі болады. Әр модульдің соңында үйренген білімді практикада қолдану үшін практикалық тапсырма ұсынылады. Сынитұрғыдан ойлауды дамыту және қатысушылар арасында білім алмасу үшін апта сайын тақырыпты онлайн платформа форматында бір талқылау көзделеді.

Аптаның құрылымы

Курстың әр аптасы материалды зерттеуге 3-5 сағат уақыт жұмсауды қамтиды. Әр апта ішінде 1-2 сабақ ұсынылады, әр сабаққа 1-2 оқу нәтижесі бар. Сондай-ақ, игерілген материалдарды бекіту үшін 10-нан астам практикалық сұрақтар қарастырылған. Апта сайын прогресті бақылауға көмектесетін 1 жиынтық тапсырма бар. Бейне материалдар жалпы ұзақтығы 15-тен 30 минутқа дейіноқу мазмұны мен нәтижелеріне байланысты.

Сабақтың құрылымы

Әр сабақтың ұзақтығы 50 минут. Сабақ аясында ұсынылған бейне материал 5-тен 15 минутқа дейін, бұл ақпаратты тиімді игеруге ықпал етеді. Сондай-ақ қатысушыларға өз бетінше оқу үшін қосымша материалдар, сондай-ақ өткен материалды бекіту және практикаға арналған сұрақтар ұсынылады.

Курстың жалпы ұзақтығы жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары үшін Үлгілік оқу бағдарламаларына сәйкес 60-тан 150-ге дейін академиялық сағатты құрайды, бұл білім алушыларға ұсынылған материалды толық меңгеруге және қойылған білім беру мақсаттарына қол жеткізуге мүмкіндік береді.

1 кесте. ЖАОК құрылымы

* Модульдердің, сабақтардың, бағалау түрлерінің мазмұны мен саны, сондай-ақ сабақ компоненттерінің реттілігі МООС ерекшеліктері мен ерекшеліктеріне байланысты өзгеруі мүмкін

Бөлім	Кіші бөлім	Сабақтың мазмұны	Сабақ компоненттері
1 апта	1 тақырып	1 дәріс	1-ші бейнематериал Оқу материалы (силлабус, 1 дәріс конспектсі, оқу тапсырмалары, сыртқы көздерге сілтемелер, диаграммалар, графиктер және басқа да көрнекі құралдар және т. б.
		1 практикалық сабақ	Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсынымдар.
		Бағалау	Формативті бағалау: - бейнеге сұрақ, - практикалық тест сұрақтары, - дұрыс/ бұрыс жауаптарды түсіндірумен бақылау жұмыстары, - платформа форумы шеңберіндегі пікірталастарға қатысу.
		2 дәріс.	2-ші бейнематериал Оқу материалы (силлабус, 2 дәріс конспектсі, оқу тапсырмалары, сыртқы көздерге сілтемелер, диаграммалар, графиктер және басқа да көрнекі құралдар және т. б.
		2 практикалық сабақ	Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсынымдар.
		Талқылауға арналған форум	Онлайн форум аясында пікірталастарға қатысу.
		Қорытынды бағалау	Әр тақырыптың соңында жиынтық бағалау : - түсіндірумен тест сұрақтары; - эсселер, рефлексиялар, жобалар; - өзара бағалау.
2 апта	2 тақырып	3дәріс	3-ші бейнематериал Оқу материалы (силлабус, 3 дәріс конспектсі, оқу тапсырмалары, сыртқы көздерге сілтемелер, диаграммалар, графиктер және басқа да көрнекі құралдар және т. б.
		3 практикалық сабақ	Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсынымдар.
		Бағалау	Формативті бағалау: - бейнеге сұрақ, - практикалық тест сұрақтары, - дұрыс/ бұрыс жауаптарды түсіндірумен бақылау жұмыстары, - платформа форумы шеңберіндегі пікірталастарға қатысу.
		4 дәріс	4-ші бейнематериал Оқу материалы (силлабус, 4 дәріс конспектсі, оқу тапсырмалары, сыртқы көздерге сілтемелер, диаграммалар, графиктер және басқа да көрнекі құралдар және т. б.
		4 практикалық сабақ	Тапсырмаларды орындау бойынша әдістемелік ұсынымдар.
		Талқылауға арналған форум	Онлайн форум аясында пікірталастарға қатысу.
		Қорытынды бағалау	Әр тақырыптың соңында жиынтық бағалау : - түсіндірумен тест сұрақтары; - эсселер, рефлексиялар, жобалар; - өзара бағалау .

Онлайн курстың авторы _____ (_____)

3 кезең. ЖАОК компоненттерін әзірлеу

ЖАОК бейне мазмұнын әзірлеу бойынша онлайн курс авторларына арналған ұсыныстар

Бейне онлайн оқытудың негізгі құрамдас бөлігі болып табылады, сәйкесінше сценарийді әзірлеу және жоғары сапалы бейнені түсіру айтарлықтай уақыт пен ресурстарды қажет етеді. Әр бейненің сценарийін әзірлеу және рәсімдеу қажет.

Дәріс жоспарының сценарийі

- дәріс мәтінін алдын-ала ойластырыңыз. Бір бейне дәріс шамамен 5-15 минутқа созылады. Егер дәрісте мысалдар болса, бейнелеуге, бейнеде көрсетуге оңай болатын мысалдарды таңдауға тырысыңыз. Мұндай мысалдар бейнеде көрсетілмейтін мысалдармен салыстырғанда тиімдірек көрінеді. Ұсынылатын мәтін жылдамдығы минутына 150-180 сөз;
- дәрісті видеоға түсіру кезінде өзін-өзі тексеру үшін 2-3 тапсырма ойлап табыңыз, олар дәріс мәтініне тікелей енгізіліп, оған қызығушылық тудырады;
- әр дәріс үшін оның мазмұнына қарай бейнежазбаның ең қолайлы түрін таңдаңыз (студия, аудитория, зертхана және т. б.);
- презентацияға арналған слайдтарды дайындауды мұқият қарастырыңыз, оларды қабылдау оңай болуы керек, олардың негізгі мазмұнын тыңдаушы бірнеше секунд ішінде түсінуі керек;
- авторлық құқықпен қорғалған материалдарға сілтемелерді пайдаланыңыз.

2 кесте. Үлгі бейне сценарийі

Кезең	Әрекеттер тізбегі	Көрнекі құралдар (суреттер мен басқа көздерге сілтемелерді қосып, әліметтерді бояу керек)
1	Сәлеметсіз бе, мен Гулмира, «Оқу шеберлігі» онлайн курсының оқыту және оқыту бойынша маманымын	Гулмира камерада сөйлейді. Үшінші экранның төменгісінде: Тақырыбы: Гулмира Омарова.
2	«Оқыту шеберлігі» оны алғаш рет 1984 жылы Бенджамин Блум өзінің «Екі сигма мәселесі» атты негізгі жұмысында тұжырымдады.	Гулмира камерада сөйлейді.
3	«Екі сигма мәселесі» кітабында Блум әртүрлі оқыту стратегияларын зерттеді соның ішінде: жеке репетиторлық, дәріс форматында оқыту және оқу шеберлігін меңгеру. Блум бұл жұмыста оқытудың шеберлік принциптерін меңгеру дәстүрлі дәрістерге қарағанда тиімдірек репетиторлыққа ұқсас нәтижелер береді деп тұжырымдады. Ол сондай-ақ шеберлікке үйрету білім беруді кеңейтудің практикалық және нақты тәсілі деп тұжырымдады.	 Блумның бейнесі пайда болады
4	«Оқыту шеберлігі» тұжырымдамасының негізгі идеясы - білім алушы екіншісіне өтпес бұрын бір тақырыпты меңгеруі керек. Бұл модель сәтсіздікті оқытудың кері байланысының бір түрі ретінде қарастырады. Оқушыны бір нәрсені түсінбегені үшін «жазалаудың» орнына, оған тақырып бойынша тағы бір рет оқуға мүмкіндік беріледі. Бұл түсіну және түзету процесі оқушыға түсіністікке жетуге және осылайша тақырыпты игеруге көмектеседі. «Оқыту шеберлігі» бағдарламаларының ұзақ ғылыми жетістік тарихы бар, сондықтан Coursea оларды оқу процесінің негізіне қосады.	Гулмира камерада сөйлейді.

5	<p>Міне, Coursera-да оқыту шеберлігі тұжырымдамасының қалай жұмыс істейтіні туралы көрнекі түсінік. Курстың 1-сабағынан кейін (1-слайд) білім алушыларға кезең-кезеңмен баға қойылады (2-слайд). Бағалау сонымен қатар шеберлік стандартына сәйкестігін өзін өзі тексеру болып табылады (слайд 3) білім алушыларға олардың үлгерімі туралы ақпараттық кері байланыс беру арқылы.</p> <p>Егер студенттер бұл бағаны сәтті тапсырса (слайд4), олар кеңейтілген мазмұны бар күрделі сабақтарға ауыса алады (слайд 5). Мазмұнның кеңеюі қосымша оқулармен, қосымша бейнелермен және күрделі курстық жұмысты орындау үшін салалық сұхбаттармен байланысты болуы мүмкін.</p>	Слайдтарға шолу
6	<p>Егер студенттер тестілеуден сәтті өте алмаса немесе бірнеше рет қайта тестілеуден өтуі керек болса, біз сізге оқушының білімін қай жерде жақсартуға болатыны туралы ақпараттық кері байланыс беру арқылы бағалауды қайта аяқтауға мүмкіндік беретін түсіну кемшіліктерін жою мүмкіндіктерін жасауды ұсынамыз.</p> <p>Білім алушылар мазмұн туралы ойлануы үшін оқытушылармен ақпараттық кері байланысты пайдалануды ұсынамыз. Бұл студенттерге қандай бейнелерді қайта қарау керектігін, қай оқуларға оралу керектігін немесе мазмұнның негізгі идеялары туралы және т. б. ұсынылады</p>	<p>Экранда мәтін пайда болады:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім алушы үшін түсінудегі олқылықтарды жою үшін мүмкіндіктер жасау. 2. Оқу кезінде ақпараттық кері байланысты пайдаланыңыз.

Барлық сценарийлерді дайындағаннан кейін арнайы жабдықталған студияда алдын-ала жасалған жоспарға сәйкес бейнені түсіру және монтаждау процесі басталады. Әрі қарай, барлық бейнематериалдар өңделеді және орнатылады, қажетсіз фрагменттер жойылады, тақырыптар, графика және қосымша материалдар қосылады. Бұл кезеңде дыбыстың, визуалды сапаны, сыртқы шудың болуын тексеру қажет.

Оқу / Өзін-өзі зерттеу материалын әзірлеу

Оқу материалдары-бұл студенттер курстың бір бөлігі ретінде орындауы керек баға жетпес тапсырмалар. Олар модуль ішіндегі курстың басқа элементтерімен бірге қойылады.

Оқу материалдары:

- силлабус;
- дәрістер;
- оқу тапсырмалары;
- сыртқы көздерге сілтемелер;
- диаграммалар, графиктер және басқа да көрнекі құралдар.

Оқу материалын жасау кезінде автор мынаны көрсетуі керек:

1. Мәтіндік материалдың / мақаланың атауы;
2. Игеру нәтижелері / міндеттері (оқу материалын аяқтағаннан кейін білім алушылар қатыса алады...);
3. Мазмұны (мәтіндік материал немесе оған сілтеме).

Бағалау құралдарын әзірлеу

Әр тапсырмаға нақты бағалау критерийлері енгізілуі керек. Бейне сұрақ, практикалық тесттер және өзара бағалау тапсырмаларын қолдана отырып, әр модульге 10 формативті тапсырма ұсынылады.

3 кесте. Бағалау құралдары

Тапсырма түрі	Сипаттама
Бақылау жұмыстары	<p>Формативті және жиынтық бағалау үшін. Тәжірибелік жұмыстар, тесттер білім алушыларды қорытынды аттестаттауға дайындайды. Бейнеге, мәтіндік материалға, бақылау жұмыстарына бағаланатын тапсырмаларды әзірлеу кезінде тапсырманы сәтті орындау үшін ең төменгі шекті/балл санын анықтау қажет.</p> <p>Тапсырма сұрақтарының түрлері келесідей болуы мүмкін:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бірнеше таңдау сұрақтары; - ашылмалы жауаптар тізімі бар сұрақтар; - қысқа/егжей-тегжейлі жауапты қажет ететін сұрақтар.
Бейне сұрақтар	<p>Бейне сұрақтары мен сауалнамалар - бұл бейне фрагменттерге енгізілген қысқа формативті бағалау. Бейнені қарау кезінде білім алушылар сұраққа жауап беруі, сауалнама жүргізуі немесе жалғастырмас бұрын ақпарат туралы ойлануы үшін автоматты түрде кідіріледі.</p> <p>Кейбір сұрақтар бейнеден қандай да бір тұжырымдама / сұрақ бойынша жазуды немесе ойлануды ұсынады. Басқаларында қысқа жауап беру керек. Сіз сондай-ақ ұсынылған тізімнен жауап нұсқаларының бірін таңдай аласыз.</p> <p>Бейне сұрақтары бағаланбайды, бірақ сонымен бірге бейнематериалдармен белсенді өзара әрекеттесуді ынталандырады және тұрақты өзін-өзі бағалауға ықпал етеді.</p>
Өзара бағалауға арналған тапсырмалар	<p>Білім алушылар оқытушы берген критерийлерді пайдалана отырып, бір-бірінің жұмысын тексереді және бағалайды. Білім алушылар кеңейтілген мәтін түрінде кері байланыс бере алады.</p> <p><u>Кеңейтілген мәтін түріндегі жауаптар</u> әдетте пікірталас стиліндегі тапсырмалар, эсселер және жобалық жұмысты аяқтау туралы ойлар үшін қолданылады.</p> <p><u>Файлды жүктеуге жауап:</u> білім алушылар файлды жүктейді, мысалы, бейне, сурет, аудио файл немесе өздері жасаған нәрсе, мысалы, олар түсірген фотосурет немесе бағалау үшін көпшілік алдында сөйлеу. Білім алушылар сонымен қатар сыртқы веб-беттің URL мекенжайын көрсете алады, мысалы, өзара бағалау үшін веб-әзірлеу курсының бөлігі ретінде жасаған сайт.</p> <p>Өзара бағалау кезінде 2 нұсқа қолданылады:</p> <p>1 нұсқа: Рецензент ұсынылған нұсқалардың бірін таңдайды. Әр опция реттелетін белгілі бір балл мәніне сәйкес келеді. Мысалы, рецензент жұмысты нашар (0 ұпай), жақсы (1 ұпай) немесе өте жақсы (2 ұпай) бағалай алады.</p> <p>2 нұсқа: Иә / Жоқ: Рецензент ұсынылған жұмысқа қатысты «иә» немесе «жоқ» сұрақтарына жауап береді. Бұл айдарда рецензент белгілі бір элементтің жұмысқа қосылғанын (1 балл) немесе қосылмағанын (0 балл) көрсете алады.</p>
Пікірталас форумдары	<p>Бұл білім алушылардың өзара әрекеттесуіне арналған интерактивті кеңістік. Жиынтық бағалауда да қолданылады.</p>
(Семинарлар / консультациялары бар жобалар)	<p>1-2 сағатқа созылатын қысқа оқу сабақтары, оның барысында білім алушылар сарапшының басшылығымен практикалық тапсырмаларды орындайды. Білім алушылар нақты мәселелерді шешу, бірлесіп жұмыс істеу арқылы жаңа дағдыларды тезірек меңгереді.</p>

4 кезең. ЖАОҚ тексеру және жүктеу

ЖАОҚ барлық элементтерін дайындағаннан кейін курсты тексеру және талдау қажет. ЖАОҚ іске қосар алдында барлық жүктелген элементтердің авторлық құқық туралы заңнаманың сақталуына, қолжетімділік және функционалдылық нормаларына сәйкестігіне, сондай-ақ мазмұнның дәлдігіне, грамматикалық және орфографиялық дұрыстығына тексеруді жүзеге асыру қажет.

Бұдан әрі ЖАОК факультет кеңесі қарайды, сараптама комиссиясы сараптама жүргізеді және университеттің ЖАОК платформасында онлайн курсты бекіту және ұсыну үшін университеттің академиялық Кеңесіне шығарылады.

Сарапшылар әзірленген ЖАОК бағалауды жүзеге асырады. Бағалау барысында ЖАОК бағалау критерийлері қолданылуы мүмкін (1, 2-қосымша). ЖАОК бағалау қорытындысы бойынша сарапшылармен сараптамалық қорытынды толтырылады (3-қосымша).

4 кесте. ЖАОК бағдарламасы

Жаппай ашық онлайн курстың атауы	Онлайн курстың атауы
ЖАОК ұзақтығы	Курстың еңбек сыйымдылығын академиялық сағатта көрсетіңіз
Семестрге арналған курстың тақырыптарының (дәрістерінің) реттелген тізімі	1. 2.
ЖАОК тілі	Казахский, русский, английский
Әзірлеуші университеттің толық атауы	М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті.
Курстың авторы	- Тегі, аты және әкесінің аты - Жұмыс орны - Лауазымы - Ғылыми дәрежесі / атағы - Автордың қолтаңбасының скриншоты
Автордың жарнамалық бейнесі	Жарнамалық бейненің ұзақтығы 3 минуттан аспауы керек. Бейне ролик барысында автор курстың маңызды аспектілері мен ерекшеліктерін көрсетеді. Сипаттамалардан басқа, автор оқушының қандай қиындықтарға тап болуы мүмкін екенін және оқу процесінде қиындықтарды жеңу және курсты сәтті аяқтау үшін қалай әрекет ету керектігін көрсетеді. Автор оқушылар оқуды сәтті аяқтағаннан кейін қандай дағдыларға ие болатынын және бұл курс оған өмірде, оқуда, кәсіби мансапқа қалай көмектесетінін айтады.
Оқу нәтижелері бар ЖАОК қысқаша сипаттамасы	Қысқаша сипаттамада курстың негізгі мазмұны көрсетілуі керек, сонымен қатар оның мақсаты мен өзектілігін және оқушы оны аяқтағаннан кейін қандай негізгі нәтижелерге қол жеткізетінін көрсету қажет.
ЖАОК бағдарламасы	(Силлабус) https://open.wku.edu.kz/

Онлайн курстың авторы _____ (_____)

4. ЖАОК - қа қойылатын техникалық талаптар

Бастапқы бейне:

- Түс тереңдігі кемінде 8 бит;
- Компрессия - кадрлық ішінде кем емес ДКП;
- Деректер ағыны (камераның бастапқы бейнесі) кемінде 50 Mbit / s;
- Деректер ағыны (платформаға жүктеу) кемінде 8 Mbit/s;
- Сыртқы дисплей кем дегенде 1920 x 1080 пиксель;
- Кем дегенде 1080р сәйкестік үйлесімділік стандартына;
- Кадр жиілігі кемінде 24р

Дыбыс:

- Іріктеу жиілігі кемінде кГц 48;
- Кванттау, бит/санау кемінде 20;
- Арналар саны 2-ден кем емес

Дайын материал / Мазмұн жиынтықтан тұрады:

- Бейне қатары;
- Фото;
- Анимациялық материалдар;
- Ақпараттық графиктер

Бейне мазмұнын өндіруге қойылатын талаптар:

- Әртүрлі бұрыштар мен жоспарларды қамтамасыз ету үшін подкаст немесе сұхбат форматы жағдайында (екі немесе одан да көп камерадан) көп камералы түсіруді жүзеге асыру.
- Түсірілім алаңында кадрларда жарықтың біркелкі бөлінуімен жеткілікті студиялық жарықтандыруды қамтамасыз ету.
- Экранда дұрыс түс гаммасын орнату және қажет болған жағдайда хромакеймен тегіс жұмыс істеу.
- Ұқыпты және кәсіби визуалды сурет жасау үшін экранда қосымша заттардың болуын болдырмау.

Мазмұн сапасы:

- Бейне, иллюстрациялар, графикалық және фото кескіндер, қаріп және сызылған мәтін, анимация және басқа материалдардың жоғары сапасын қамтамасыз ету.
- Айқын дикциямен, ұтымды қарқынмен, сапалы фонмен және жағымды, назар аудармайтын музыканы қолдана отырып, жоғары сапалы дыбыстық сүйемелдеуді жүзеге асыру.

Мазмұнды безендіру:

- Материалды неғұрлым түсінікті игеру үшін анықтамалар, ережелер немесе сұрақтар беру мүмкіндігімен экраннан материалды қабылдау ерекшелігін ескере отырып, кадрларға жазуларды орынды орналастыру.
- Ең маңызды элементтерді бөлектеу үшін қолданылатын ашық түстермен қажетсіз әртүрлілікті тудырмайтын тыныш және әуезді тондарды тандап, кадрдағы артық түстерден аулақ болыңыз.

Спикердің сыртқы түрімен сөзі:

- Бейне дәрістерді түсіруге біркелкі тондағы киіммен келу ұсынылады. Шығыңыз курсты безендіруге арналған түстер комбинациясынан. Жолақты киім ұсынылмайды, жылы тор, дақ, ұсақ бұршақ, сондай-ақ АҚ және қара түсті киім.
- Сыртқы түрін дайындаңыз. Шаш үлгісі және ұстамды макияж (әйелдер үшін).
- Дәрістерді түсіру үдерісінде спикердің тік арқасы, аяқтар мен қолдардың дұрыс орналасуы, камераларға қарау және бұрылу.
- Оқытушының қажетсіз қайталаусыз табиғи және түсінікті сөйлеуі. Мәтінді оқу ұсынылмайды.
- Ғалымдардың, философтардың, шетелдік авторлардың және басқа терминдердің аты-жөніне дұрыс екпін қою.
- Түсірілім процесін бастамас бұрын дәрістердің мәтінін тексеру ұсынылады.

Жарнамалық бейне

Жарнамалық бейне-бұл курстың презентациялық бейнесі, ол мақсатты аудиторияның назарын оқиғаға аударуға көмектеседі. Жарнамалық бейненің оңтайлы ұзақтығы 3 мин. аспайды.

Бейне жасау критерийлері:

1. Жеңілдік және ақпараттылық
2. Бейне құнды ақпаратты хабарлауы керек
3. Бейімделу

Жарнамалық бейнеде болуы мүмкін:

- 1) курстың ең қызықты және әсерлі сәттерін көрсету;
- 2) курстан өту қорытындысы бойынша алынған дағдылардың тізбесі;
- 3) курс авторларының мәтіні (қысқаша және түпнұсқа).

5. Онлайн оқыту платформалары

Шетелдік ашық білім беру платформалары

Coursera

Интерфейс тілі: ағылшын.

Анықтама: Coursera коммерциялық ұйымын 2012 жылдың сәуірінде Стэнфорд университетінің екі профессоры-доктор Эндрю Нг және доктор Дафна Коллер құрды.

Coursera гуманитарлық ғылымдар, Медицина, Биология, Әлеуметтік ғылымдар, математика, бизнес, информатика және басқа пәндерді қоса алғанда, әртүрлі пәндер бойынша курстар ұсынады.

Udacity

Интерфейс тілі: ағылшын.

Анықтама: Udacity-бұл 2012 жылдың ақпан айында Себастьян Тран, Дэвид Ставенс және Майк Сокольски құрған білім беру ұйымы. Жоба технология, инженерия, математика және бизнеске бағытталған. Жоба Google, NVIDIA, Microsoft, Autodesk сияқты сала жетекшілерімен ынтымақтасады және әрдайым бола бермейтін онлайн сабақтарды ұсынады кәдімгі білім беру мекемелерінде қол жетімді.

EdX

Интерфейс тілі: ағылшын.

Анықтама: EdX-коммерциялық емес ұйым, 2012 жылдың сәуір айында Гарвард және Массачусетс технология институтының екі серіктес университеті ұсынған. Университет басшыларының айтуынша, интернет-платформа интернеттегі оқушылардың жаһандық қауымдастығын құру үшін ғана емес, сонымен қатар оқыту әдістері мен технологиялар. Мұнда жасанды интеллект, электроника, бағдарламалау, информатика және химия бойынша Кембридж дәрістерін тыңдауға болады.

Iversity.org

Интерфейс тілі: ағылшын.

Сипаттама: Iversity.org -2013 жылы құрылған Еуропалық ашық білім беру платформасы.

Қазақстандық ашық білім беру платформалары

Қазақстанның ашық білім берудің ұлттық платформасы

Жоғары білім беру жүйесінде білімнің қол жетімділігі мен сапасын арттыруға ықпал ететін жаңа элемент ретінде ашық оқытуды жасайды және алға тартады.

Әл-Фараби атындағы қазақ ұлттық университеті.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ашық OpenEdx платформасында ЖАОК енгізу бойынша қазақстандық университеттер арасында көшбасшы болып табылады.

М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университетінің ҚОЖ Moodle ашық білім беру платформасы.

Техникалық талаптарға сәйкестік критерийлері

№	Критерийлер	0 - 1балл	2балл	3балл
1	Дыбыс сапасы	Жазу немесе дыбыс сапасының төмендігі, техникалық мәселелері бар	Жазу және дыбыс сапасы қанағаттанарлық, бірақ кейбір техникалық ақаулар бар	Курс пен материалдардың жоғары сапалы жазбасы мен дыбысы, ешқандай техникалық проблемалар, бөгде шу, ақ жолақтар мен ақаулар жоқ
2	Бейне кескін сапасы	Төмен сапалы экрандағы иллюстрациялар, бұлыңғыр сурет, мәтін оқылмайды	Жақсы сапалы иллюстрациялар, айқын суретпен, мәтін оқылады	Кәсіби түрде орындалған Презентация, тамаша сапалы иллюстрациялар, мәтінді оқу оңай

Ескерту:

- **6 балл**-ЖАОК сараптама комиссиясын қарауға және бағалауға ұсынылады.
- **4-5 балл**-ЖАОК пысықтауды талап етеді және көрсетілген ескертулерді жою кезінде ұсынылады, сараптама комиссиясының қарауына және бағалауына.
- **3 балл**және одан аз-сараптама комиссиясын қараудан және бағалаудан бас тарту.

ЖАОК мазмұнына қойылатын талаптарға сәйкестік критерийлері

№	Критерийлер	0 - 1балл	2балл	3балл
1	ЖАОК құрылымы мен орналастырылуы	Курс құрылымы жүйесіз және логикалық реттілік жоқ	Курс құрылымының жүйесі аз және курс мазмұнын орналастыруда логикалық реттілік аз	Берілген материалдар логикалық реттілікпен айқын, түсінікті орналастырылған. Курс құрылымы тамаша.
		Курс құрылымындағы элементтердің толық көрсетілмеген (1-ден астам) немесе жалпылама / қысқаша сипатталған.	Курс құрылымындағы элементтердің толық ұсынылмауы (1-ден аспайды) немесе жалпылама / қысқаша сипатталған.	Курс құрылымындағы барлық элементтер берілген және оларға қажетті сипаттамалар мен ескертулердің толық ұсынылған.
2	Мазмұн сапасы	Ұсынылған ақпарат пен материалдар өзекті емес, ескірген және жаңашылдық аз	Ұсынылған ақпарат пен материалдар өзекті, бірақ көпшілікке қол жетімді, жаңашылдық аз	Ұсынылған ақпарат пен материалдар өзекті және жаңашылдық бар.
		Ақпарат түсініксіз. Түсініктемелерде олқылықтар бар немесе дәлдік аз.	Түсіндірмелерде ішнара мысалдар мен иллюстрациялар бар	Түсініктемелерде егжей тегжейлі мысалдар мен иллюстрациялар берілген
		Ұсынылған курс сценарийі кезеңдерге бөлінбеген, визуалды құралдардың үстірт қолданылған.	Ұсынылған курс сценарийінде кезеңдер мен қолданылған визуалды құралдардың толық емес сипаттамасы бар.	Курстың сценарийі әр кезеңге бөлініп егжей тегжейлі түсіндірілген және қолданылатын визуалды құралдармен ұсынылған
3	Спикердің материалды беру сапасы	Спикер материалды анық емес, монотонды түрде ұсынған	Материал жеткілікті құрылымдалған, дегенмен айқындықта, сөйлеу қарқынында кейбір кемшіліктер бар	Спикер мазмұнды еркін меңгерген, материалды анық және сауатты баяндайды. Дикциясы айқын, сөйлеу мәнері ұғынықты.

		Спикер интерактивті әдістерді қолданбады, студенттерді оқу процесіне тартпады	Аудиторияны тартуға тырысты, бірақ бұдан да белсенді болу күтіледі.	Спикер интерактивті әдістерді өте жақсы қолданды. Экрандағы визуалды көніс, (макияж, шаш үлгісі, киім жарасымы). бәрі ойдағыдай болды.
4	Бағалау және кері байланыс	Тапсырмаларды орындау үшін нұсқаулықтар берілмеген	Тапсырмаларды орындау үшін нұсқаулықтар берілген, бірақ түсінікті емес.	Тапсырмаларды орындау үшін егжей-тегжейлі, нақты нұсқаулықтар берілген.
		Бағалау критерийлері жеткіліксіз, өзара бағалау (peer review) мен кері байланыс бөлімі қосылмаған	Нақты бағалау критерийлері берілген, бірақ кері байланыс қосылмаған, тапсырма ретінде өзара бағалау (peer review) берілген.	Нақты бағалау критерийлері берілген, кері байланыс да алу мүмкіндігі бар. Бағаланатын жұмыстардың әр түрі бар (тест, өзара немесе өзін-өзі бағалау, қортынды жоба және т.б.), курс бойынша қорытынды емтихан да берілген. Бағалаудың әр түрі бойынша "өту шегі" бен көрсетілген

Ескерту:

- **25-27 балл**-ЖАОК техникалық ақаулар болмаған жағдайда ЖОО платформасына жүктеуге ұсынылады.
- **18-24 балл**-ЖАОК пысықтауды талап етеді және көрсетілген ескертулерді жою кезінде ЖОО платформасына жүктеуге ұсынылады.
- **17 балл және одан аз** – ЖОО платформасына ЖАОК жүктеуден бас тарту.

Сараптамалық қорытынды
(сарапшылардың бағалауы кезінде)

ЖАОК атауы (көрсету)

Автор (лар) (көрсету)

ЖАОҚ артықшылықтары

ЖАОҚ туралы ескертулер

Ұсыныстар

Сараптамалық қорытынды (Келісілген / қайта қарау/жүктеуден бас тарту):

Сарапшы _____ **Т. А. Ж.** (толық) (қолы)

Лауазымы, ұйымы _____

«_____» _____ 2023г.

Құрастырған:
ҚжООО жетекшісі З.У. Мукашева « 17 » 10 2023ж.

Келісілді:
СДЖИ департаментінің директоры Э.Ж. Имашев « 17 » 10 2023 ж.